

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9C/507/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115228508
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4115228508.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Janou Benkovičovou v právnej veci navrhovateľa: E. M., bytom W. U. nad A., Q. 2, zastúpený R.. Ivan Pecník, advokát so sídlom Bratislava, Karloveská 3154/6C proti odporcom: 1. L. V., bytom W. U. nad A. XXX, 2. F. V., bytom tamtiež, obaja zastúpení JUDr. Mária Jakubíková, advokátka so sídlom v Nitre, Fraňa Mojtu 43, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom v 1. a v 2.rade náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom domáhal určenia, že odporcovia nie sú vlastníckmi pozemku parc.č. X/X zapísaného na LV č.XXXX v kat. úz. W. U. nad A.. W. odôvodnil tým, že on je vlastníkom rodinného domu so súp. č. X na parc.č. X/X, ku ktorej nehnuteľnosti mal prístup cez príľahlý pozemok odporcu a to parcelu č. X/X, ktorá slúži ako jediná priechodná a príjazdová cesta a ktorú navrhovateľ užíva už 30 rokov nepretržite, pričom odporcovia ju mali kúpiť v roku 2010 a následne jemu bránia v práve prechodu cez pozemok, čím je obmedzený vo výkone svojich vlastníckych práv a v súčasnosti prebieha na súde aj konanie o zriadenie vecného bremena pod sp.zn. 14C/50/2014. Ďalej v návrhu uviedol, že vlastníčka E. L. ako výlučná vlastníčka nehnuteľností v kat. úz. W. U. nad A. zapísaných na LV č. XXX a XXX a to parc.č. X/X a X/X uzavrela kúpnu zmluvu s R. E., ktorou odpredala nehnuteľnosti, teda už nebola vlastníčkou spomínaných nehnuteľností a nemohla ich teda predať odporcom. V návrhu uviedol aj to, že parcela X/X, ktorú nemohla L. odpredať odporcom, bola prerozdelená medzi pôvodných vlastníkov C., V. a F., V., pričom v geometrickom pláne z roku XXXX je zameraný nový stav spolu XXX mX a časť tejto výmery predstavuje spoločný prechod. Z osvedčenia o dedičstve U. C. vyplýva, že bola vlastníčkou nehnuteľnosti a to parc.č. X/X v podiele X/X podľa prídellovej listiny a výmeru o vlastníctve pôdy a parcela X/X bola využívaná ako prejazdová cesta k rodinným domom viac ako XX rokov, pretože tam iná cesta dodnes nevedie a teda nemohla byť ani v súlade so zákonom ako aj z predložených výmerov a osvedčenia o dedičstve odkúpená odporcami. U. o vlastníctve pôdy sa preukázalo vlastníctvom Y. V., E. V., X. F. a V. s manželkou Y., ako aj V. J., z týchto listín vyplýva, že odporcovia nemohli nadobudnúť vlastnícke právo k tejto parcele.

T. zástupca navrhovateľa uviedol, že kúpna zmluva ohľadne parcely X/X, ktorej platnosť popierajú a ktorou bola parcela odpredaná odporcom nie je spoločná, prechod patrí ľuďom, ktorí tam žili teda aj navrhovateľ, ktorý sa považuje za výlučného vlastníka na základe výmeru o vlastníctve pôdy, pričom kúpil časť parcely, ktorá patrila do parcely č. X/X od F.. U. sa, že celý majer bol pred tým označovaný ako parcela č. X/X, teda je to aj tá parcela, ktorá je dnes označená ako parc.č. X/XX, X/X, X/X, X/XX, X/X, X/X, X/X a X/X, ktoré dostali formou prídeltu rodiny a navrhovateľ najskôr kúpil parcelu č. X/X a X/X od F., doopatroval rodinu V. s manželkou a získal od nej parcelu X/XX, X/X a následne odkúpil aj

parcely č. X/XX a X/X od C., ktoré parcely tvoria XX % plochy bývalého majera. U sa, že návrh bol podaný z dôvodu tvrdenia odporcov v roku XXXX, že parcela č. X/X, ktorá je prístupovou cestou, že ju vlastní, ktorú skutočnosť popiera a vie to preukázať predvolaním svedkov a to najmä Y. S., ktorý bol vnukom L., a mal by sa vyjadriť ku skutočnosti, že L. bola uvedená do omylu, ako aj k tomu, či podpísala kúpnu zmluvu, ktorá je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko parcela bola využívaná XX rokov ako príjazdová cesta a preto nemohla byť predmetom prevodu. Y uviedol, že výmer týkajúci sa F., išlo o parcelu č. X/X, pričom v minulosti mala takéto označenie aj parcela X/X, ktorá nebola v pozemno-knižnej vložke zapísaná pod č. X/X, pretože prídellovými listinami v roku XXXX bol rozdelený majer piatim novým vlastníkom a to C. C., ktorá vlastnila parcelu X/XX, X/X a po smrti C. prešlo vlastníctvo na U. C. a následne na K. C., ďalším vlastníkom bol Y. V. a to parc.č. X/X, parc.č. X/X a po jeho smrti dedila manželka E. a syn U. a po jeho smrti manželka X., čoho dôkazom je prídellová listina a geometrický plán z roku XXXX. M. vlastníkom parcely X/X, parcela X/X bola X. F. a po jej smrti dedil syn S. F., po ňom deti. U. vlastníkmi bola Y. V. a K. V. parc.č. X/XX, parcela X/X, pričom po manželovi K. dedila manželka Y. a po nej bol dedičom E. M. titulom závetu, piatym vlastníkom bola rodina J. V. a R. a to parc.č. X/X, parc.č. X/X a po ich smrti dedila dcéra E. L., ktorá nehnuteľnosti predala R. E. podľa kúpnej zmluvy. U sa, že v konaní vedenom pod sp.zn. XXC sa navrhovateľ domáha zriadenia vecného bremena, nakoľko stratil právo prechodu k vlastnému domu a súd prerušil uvedené konanie z dôvodu podania tohto návrhu. T. na to, že vlastníkmi parcely č. X/X sú prídellovcovia, avšak v súčasnosti je to len navrhovateľ a rodina V.. W. uviedol, že keď sa domáhal vecného bremena, tak sa snažil dohodnúť s odporcami o predaji parcely č. X/X, či by mu dali parcelu X/X do prenájmu, pričom oni to odmietli, tak to chcel odkúpiť, avšak po návšteve archívu zistili, že parcela č. X/X bola rozdelená na dve časti s tým, že v prvej časti boli prídellovcovia C. C., po ktorej to prededila U. C. a teda vlastníkmi tejto parcely mali byť všetci spomenutí prídellovcovia, medzi ktorých on nepatrí, ale mal byť vlastníkom na základe odkúpenia od Y. F. a S. F., od ktorých odkúpil zastavanú plochu na základe kúpnopredajnej zmluvy a to parcely č. X/X a X/X, ktoré sú súčasťou spornej parcely. G., že on by mal byť vlastníkom spornej parcely z dôvodu, že podľa výmeru túto parcelu vlastnila X. F. o výmere XXX m². Y uviedol, že nevie, prečo by mal byť vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá je však prístupovou cestou, avšak keďže ju vlastnil viac ako XX rokov a prechádzali cez ňu viaceré osoby, nemyslí si, že je výlučným vlastníkom, ale na základe vydržania by ju mal vlastniť, pretože ju opravoval. Na základe oprávnenej držby mal by vlastniť parcelu č. X/X o výmere XXX m², pretože sa o ňu viac ako XX rokov starali rodiny C. a F., od C. odkúpil aj s domom a po V. dedil, v roku XXXX spísal dohodu s rodinou U. a V., že mu to dávajú bezplatne, s čím väčšina aj súhlasila, jedna z dcér odstúpila od ústnych dohôd a preto dedičské konanie bolo pozastavené, avšak dosiahol aspoň prevod vlastníctva k domu aj s pozemkom na seba a následne došlo už aj k ohradeniu jeho pozemkov, ktoré kúpil. T. vlastníctvo L., ktorá nebola ani prídellom prvej časti majera, ktorý bol uzavretý dreveným plotom a pletivom, pričom L. vlastnila titulom prídellu parcely č. X/X, bola dcérou V. J., ktorý dostal výmerom stavebný pozemok parc.č. X/X a neskôr parcelu X/X, ktorá sa ťahala až k domu odporcov a po geometrickom zameraní v roku XXXX bola parcela prekvalifikovaná na parc.č. X/X, X/X a vznikla parcela č. X/X, následne pod č. X/X, ktoré dostala do vlastníctva L. po nebohých rodičoch. T. na to, že vnuk L. S., na dotaz, či bola zmluva medzi jeho starou mamou a odporcom sa vyjadril, že neexistuje a musel by o tom vedieť. W. uviedol, že neodkúpil parcelu X/X od L. preto, lebo to nevlastnila, celý priestor bol uzavretý a oni tam nemali čo vstupovať, do roku XXXX nebol vlastníkom parcely nikto, pretože v registri „E“ to bolo nevysporiadané, prístup tam však existoval od roku XXXX a oni kupovali svoje nehnuteľnosti až v roku XXXX, i keď tam bývali od roku XXXX, pretože najskôr boli vedené parcely na M. V., čo bola jeho rodina, S. F. bol špekulant, jeho matka to predala V. vtedy za X.XXX,- Sk, ale nevedeli to dokázať, preto urobili zmluvu až v roku XXXX.

T. zástupkyňa odporcov žiadala návrh zamietnuť a priznať náhradu trov konania, nakoľko návrh je zmätočný, nevykonateľný a nezapisateľný do katastra nehnuteľností a absentuje aj naliehavý právny záujem navrhovateľa, odporcovia v súlade so zákonom a zmluvou uzavretou s E. L. nadobudli spornú parcelu X/X. T. vlastníčka a predávajúca E. L. v čase podpisu zmluvy s odporcami bola zdravá, kúpna zmluva je platná, riadne bola zaregistrovaná správou katastra a ak by bolo pravdivé tvrdenie o X krát uskutočnenom predaji tej istej parcely, tak by katastrálny odbor kúpnu zmluvu nezavkladoval, prípadne by zapísal duplicitu vlastníctva, čo sa však nestalo. G., že výmery o vlastníctve pôdy majú aj právni predchodcovia E. L.. Y. poukázala na to, že konanie je účelové a súvisí s ďalším konaním, kde sa navrhovateľ domáha zriadenia vecného bremena cez spornú parcelu.

I. v X.rade uviedol, že je vlastníkom spornej nehnuteľnosti a popieral tvrdenie navrhovateľa, že ju využíva už vyše XX rokov, pretože je to niečo cez XX rokov, prístupovú cestu vytvoril navrhovateľ bez súhlasu vlastníka, parcelu kúpili v roku XXXX, je tam možnosť vytvorenia príchodovej cesty a žiadal aby navrhovateľ využíval svoje parcely. G., že konanie o zriadenie vecného bremena je zbytočné a

neopodstatnené a pokiaľ navrhovateľ tvrdí predaj parcely L. družstvu, tak by to mal preukázať, avšak ono majú kúpnu zmluvu a nikdy sa nesnažili oklamať.

I. v X.rade súhlasila s argumentáciou právnej zástupkyne.

L. okrem výsluchu účastníkov konania doplnil dokazovanie oboznámením sa s listami vlastníctva, s prídelovou listinou, s výmerami o vlastníctve pôdy, s I. o dedičstva, s kúpnu zmluvou, s dohodou, s J. plánmi a dospel k tomuto skutkovému a právnomu záveru:

T. listu vlastníctva č. XXXX sú odporcovia bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti okrem iných aj parcely č. X/X-zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m². M. nadobudnutia vlastníckeho práva bola kúpna zmluva registrovaná pod č. V XXXX/XX. T. parcelu nadobudli odporcovia od pôvodnej vlastníčky E. L. rod. Gombárovej, nar. X.XX.XXXX toho času nebohej, podľa kúpnej zmluvy, ktorá ju nadobudla titulom dedenia po svojich právnych predchodcoch R. J. a V. J. v dedičských konaniach vedených pod sp.zn. D XXXX/XX a D XXXX/XX. W. sa v predmetnom konaní domáha určenia, že odporcovia nie sú vlastníckymi parcely č. X/X z dôvodu skutkových tvrdení, že predmetná parcela nemohla byť E. L. predaná odporcom, nakoľko E. L. túto nehnuteľnosť predala v roku XXXX kupujúcemu R. E. a teda nemohla opätovne tú istú nehnuteľnosť predať aj odporcom a taktiež z dôvodu tvrdenia, že táto parcela patrila viacerým prídelcom, respektíve bola prerozdelená medzi pôvodných vlastníkov C., V., F. a V.. Y. tvrdenia spočívali v tom, že sporná parcela bola využívaná ako prejazdová cesta k rodinným domom viac ako XX rokov. V súčasnosti prebieha na tunajšom súde pod sp.zn. XXC/XX/XXXX konanie o určenie vecného bremena cez parcelu X/X na návrh totožného navrhovateľa, ktoré konanie bolo prerušené. W. tvrdil, že si nemyslí, že je výlučným vlastníkom tejto parcely, ale že ju vydržali, nakoľko ju opravovali a že slúžila ako prístupová cesta. Z kúpnej zmluvy, ktorá bola nadobúdacím titulom k spornej parcele zo strany odporcov súd zistil, že geometrickým plánom č. XX/XXXX boli novovytvorené parcely a to parcela č. X/X - zastavaná plocha o výmere XXX m² ako aj parcela č. X/X, ktoré boli vytvorené z pôvodnej pozemkovej parcely X/X. T. nadobudla parcelu č. X/X, podľa rozhodnutí U. notárstva W. V XXXX/XX a D XXXX/XX po R. J. a V. J., ktorí ju nadobudli na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. XXXXX/XX-I/B-X. Z výmeru o vlastníctve pôdy súd zistil, že V. J. s manželkou R. okrem iných bola do vlastníctva pridelená aj parcela X/X-stavebný pozemok o výmere X,XXXX ha, pôvodne zapísaná vo vložke č. X výmerom zo dňa XX.X.XXXX. Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa XX.X.XXXX medzi E. L. ako predávajúcou a kupujúcim R. E. W. U. nad A. súd zistil, že predávajúca je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a XXX ako parc.č. X/X a X/X a na základe výmeru povereníctva L. pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu a rozhodnutí U. notárstva v W., ktoré už boli spomenuté, táto zmluva však nebola zavkladovaná L. katastra.

W. v zmysle § 80 písm. c O.s.p. možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. A. zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určenie právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. M. záujem bude spravidla daný v prípade, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak by právne postavenie žalobcu bez takéhoto určenia bolo neisté.

O určovací žalobu ide iba tam, kde má súd deklarovat existenciu (neexistenciu) práva, či právneho vzťahu. A. podmienkou dôvodnosti a východiskom úspešnosti určovacej žaloby, je existencia právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ktorý musí byť podľa zákona kvalifikovaný t.j. naliehavý a posúdenie naliehavosti je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. T. žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení.

W. právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektami: žalovaným nepopieraná existencia (neexistencia) práva či právneho pomeru žalobcu, teda je tu stav, že právo respektíve právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný, jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu respektíve stav neistoty právneho postavenia, ktorý nemožno odstrániť inak, iba určovacím výrokom, jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty respektíve ohrozenie práva alebo právneho vzťahu.

A. o určenie práva (a takou je aj žaloba o určenie vlastníckeho práva podľa § 126 I. zákonníka v spojení s ustanovením § 80 písm. c/ I.) bola a je nástrojom ochrany subjektívneho práva pred neoprávnenými zásahmi. U. sa istá kvalita tejto žaloby spočívajúca v tom, že musí byť daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ak totiž už bolo právo porušené, nemá preventívna ochrana postavenia žalobcu žiaden zmysel, lebo jej prostredníctvom už v zásade nemožno spory, ktoré by mohli v budúcnosti vzniknúť alebo ktorých vznik už bezprostredne hrozí, odvrátiť. O naliehavý právny záujem môže ísť zásadne len vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým, čo znamená, že buď musí ísť u žalobcu o právny vzťah (právo) už existujúce alebo o takú jeho procesnú, prípadne hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol

byť vystavený konkrétnej ujme. W. právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, nie je daný tam, kde sa možno domáhať plnenia. Aj keď v prípadoch žalôb o určenie vlastníckeho práva sa naliehavý právny záujem spravidla odôvodňuje potrebou získať rozhodnutie súdu ako podklad pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností, nemožno bez ďalšieho len z tohto faktu vyvodzovať naliehavý právny záujem žalobcu. To platí práve tam, kde právne vzťahy žalobcu k veci boli s inými následkami dotknuté dávno v minulosti a nie dnes, a nestali sa neistými teraz, ale práve prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva je uvádzané do neistoty právo súčasného vlastníka veci. G. žaloba tu nie je nástrojom prevencie a nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane žalobcu, ale k jej narušeniu na strane terajšieho vlastníka veci. Je preto potrebné rozlišovať medzi ochranou vlastníckeho práva v situáciách jeho bezprostredného a aktuálneho ohrozenia pred uvedením do neistoty v existujúcich a spravidla aj vykonávaných vlastníckych vzťahoch a zneužitím procesného prostriedku určeného k takejto ochrane na to, aby bolo dosiahnuté obnovenie vlastníckeho práva už zaniknutého spochybnením skutočností, za ktorých k zániku došlo.

V predmetnom konaní navrhovateľ nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože vyhovením negatívnej žalobe, ktorú podal v tomto konaní by sa neodstránil stav právnej neistoty, navrhovateľ netvrdil, že on je výlučným vlastníkom spornej parcely č. X/X, ku ktorej nemá ani nadobúdaci titul, od ktorého by mal odvodzovať dobromyseľnosť a súd taktiež poukazuje na konanie o zriadenie vecného bremena k spornej parcele, vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. XXC/XX/XXXX. T. konanie je tendenčné a účelovo vedené s poukazom na konanie, v ktorom sa navrhovateľ domáha zriadenia vecného bremena, keď sporná nehnuteľnosť je na základe platného nadobúdacieho titulu v bezpodielovom spoluvlastníctve odporcov, skutkové tvrdenia navrhovateľa, jeho právneho zástupcu boli zmätočné a na základe nich nebolo možné predmetnej žalobe vyhovieť. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. E. za predpokladu, že sporná parcela bola pridelená výmermi a prídellovými listinami iným osobám, nie je možné návrhu vyhovieť, pretože navrhovateľ nie aktívne legitimovaný na podanie návrhu, podľa ktorého by mali byť vlastníkami parcely č. X/X iné subjekty. W. sa nemôže domáhať vlastníctva v prospech prídelcov, teda iných osôb, pričom sám nemá nadobúdaci titul a ani neuvádzal, že by mal byť vlastníkom parcely na základe vydržania, keď petít návrhu a jeho zdôvodnenie tomu ani nezodpovedali.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 151 ods. X l. tak, že súd priznal náhradu trov konania úspešnému odporcovi percentuálne s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.